

Implementation of Student Discipline Enhancement in Schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 1

Kraipop Choochuen¹ and Sinchai Suwanmanee²

M.Ed. (Educational Administration), Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

¹E-mail: 6719970011@tsu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3429-798X>

²E-mail: sinchai@tsu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3031-3277>

Received 28/12/2025

Revised 05/01/2026

Accepted 01/02/2026

Abstract

Background and Aims: Enhancing student discipline is an important mission of educational institutions in developing learners to exhibit appropriate behavior, take responsibility, and live harmoniously with others in society. Therefore, the implementation of disciplinary practices requires cooperation among school administrators, teachers, and relevant stakeholders in order to continuously and sustainably foster desirable characteristics in students. The research study aims to: 1) study the implementation of student discipline enhancement in schools; 2) compare the implementation of student discipline enhancement in schools based on the variables of gender, age, education level, work experience, and school size; and 3) compile suggestions on the implementation of student discipline enhancement in schools.

Methodology: The research sample comprised 305 teachers under Songkhla Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year of 2025, selected by stratified random sampling based on school sizes and simple random sampling by drawing lots. The research instrument was a Likert-scale questionnaire with a reliability value of .981. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t-test, and F-test

Results: The research findings revealed that: 1) implementation of student discipline enhancement in schools was holistically at the highest level. When considering individual aspects, it was found that the opinions of teachers towards all aspects were at the highest level. 2) The comparison results showed that the opinions of teachers with different genders, education levels, work experiences, and working at different sizes of schools towards the implementation of student discipline enhancement in schools were not different; the comparison by age also showed no overall difference but significant differences at the .05 level in some aspects. And 3) The synthesized recommendations suggested that school administrators should place great emphasis on fostering proper manners and appropriate behavior among students. It was suggested that schools organize training and practical activities to develop students' social skills and promote harmonious coexistence. Furthermore, the integration of etiquette-related content into academic subjects and student development activities was recommended. Additionally, schools

should recognize and commend students who demonstrate exemplary manners in order to motivate others to behave appropriately and consistently according to social norms.

Conclusion: The implementation of student discipline enhancement in educational institutions, both overall and by individual aspects, was found to be at the highest level. Comparisons based on gender, educational attainment, work experience, and school size revealed no significant differences in overall opinions. While age did not result in differences in overall opinions, statistically significant differences were found in specific aspects at the .05 level. In addition, the recommendations indicate that school administrators should place importance on cultivating proper manners and appropriate behavior through practical training activities, integrating manners into subject areas and student development activities, as well as recognizing and honoring students with good manners in order to promote sustainable discipline.

Keywords: Implementation; Student Discipline Enhancement; Administrator

การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1

ไกรภพ ชูชื่น^{1*} และศลิพย์ชัย สุวรรณมณี²

¹นิสิตปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

²อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินงานด้านวินัยจึงต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปรอายุ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 305 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา เท่ากับ .981 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย: พบว่า 1) การศึกษาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการประมวลข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังมารยาทและการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมอบรมฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกันอย่างเหมาะสม ตลอดจนบูรณาการเนื้อหาด้านมารยาทในรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งควรยกย่องเชิดชูนักเรียนที่มีมารยาทดี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะอย่างยั่งยืน

สรุปผล: การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ไม่พบความแตกต่างของความคิดเห็นในภาพรวม ขณะที่อายุไม่ส่งผลให้ความคิดเห็นแตกต่างในภาพรวม แต่แตกต่างกันในรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝัง

มารยาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ การบูรณาการในรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการยกย่องเชิดชูนักเรียนที่มีมารยาทดี เพื่อส่งเสริมวินัยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การดำเนินงาน; การเสริมสร้างวินัยนักเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาของไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ควบคู่กับปัญหาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้เยาวชนบางส่วนขาดความสามารถในการคัดกรองและเลือกปฏิบัติอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจกระทบต่อคุณภาพของประชากรในอนาคต หลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านวินัย ความรับผิดชอบ และการเคารพกฎระเบียบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม ความรู้ และศักยภาพในการดำรงชีวิต โดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ซึ่ง “การมีวินัย” เป็นองค์ประกอบสำคัญ การปลูกฝังวินัยให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ จึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมที่ดีงามและพัฒนาสังคมให้มีความเป็นระเบียบ สงบสุข และยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เพราะฉะนั้นการมีวินัยเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของคนทุกคน การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติจะมีส่วนช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งผลให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย สงบสุข ร่มเย็น (ยาใจ เดชจันทร์, 2556) สามารถนำความรู้มาพัฒนาทักษะการทำงานให้เหมาะสม มีการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เพื่อให้อยู่กับองค์การอย่างมีความสุขและยาวนาน (โสมวลี ชยามฤต, 2563)

สถานศึกษาในฐานะสถาบันและองค์กรทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการเสริมสร้างวินัยซึ่งเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา วินัยถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังพบว่านักเรียนบางส่วนขาดวินัยในการเรียน มุ่งเน้นเพียงการสำเร็จการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาลดลง สถานศึกษาเปรียบเสมือนแบบจำลองของสังคมที่ช่วยฝึกให้นักเรียนเรียนรู้บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ หากขาดการปลูกฝังวินัยที่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมและการละเมิดกฎระเบียบ (ศรัชัย เกษมสุข, 2564) ดังนั้น สถานศึกษาประถมศึกษาคงดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามนโยบายของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม การเสริมสร้างวินัยด้านการเรียนยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ทำให้ผู้บริหารและครูจำเป็นต้องร่วมมือกันแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาความมีวินัยของผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร (สุภาพร ชัยนิตย์, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายการพัฒนาประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เต็มตามศักยภาพอย่างมีความสุข บนพื้นฐานความเป็นไทยอย่างยั่งยืน พร้อมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ โดยเฉพาะด้าน “การมีวินัย” ผ่านการขับเคลื่อน

นโยบายและกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนสุจริต การพัฒนาผู้เรียน และการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติความเป็นเลิศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2568)

จากแนวทางดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิด นโยบาย และรูปแบบการส่งเสริมวินัยนักเรียน สะท้อนสภาพการดำเนินงานจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สอดคล้องกับคำถามวิจัย และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านวินัยนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

การดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้กำหนดคู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์รัฐจักกาลเทศะและเคารพสิทธิผู้อื่น วินัยในแต่ละด้านตามข้อตกลงที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็นองค์ประกอบวินัย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบ

สัทยา ไชยเชษฐ (2564) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติตน หมายถึง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานภาพของนักเรียน และการกระทำใด ๆ ที่รักษา ส่งเสริมชื่อเสียงของตนและโรงเรียน ซึ่งเป็นการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมอันดีงาม ได้แก่ การมีสัมมาคารวะ การแสดงความเคารพการสวัสดีทั้งกาย วาจา ใจ

วลัยลักษณ์ สุขาทิพย์ และคณะ (2568) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ หมายถึง การที่นักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบ โดยมีการจัดทำกฎระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การมาเรียนตรงเวลา การทำการบ้าน การดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อสะท้อนตนเองการมอบหมายหน้าที่ให้กับนักเรียนตามความสามารถ

อมรรัตน์ ปากครอง (2568) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบ หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยทั้งในชีวิตประจำวันและในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถต่าง ๆ รวมถึงการแสดงออกถึงความยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย เช่น การเคารพสิทธิของผู้อื่น

การมีความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเป็นระเบียบ วินัย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในตัวนักเรียน

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามตามระเบียบ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของนักเรียนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของโรงเรียนและสังคม โดยเน้นความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ทั้งในด้านการแต่งกาย บุคลิกภาพ การมาเรียนตรงเวลา อีกทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับบุคลากร ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีระเบียบเรียบร้อยและเอื้อต่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน ด้านการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน

2. การปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน

จุฑาทิพย์ วิศิษฐ์พลชัย และคณะ (2567) กล่าวว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หมายถึงการไม่วิ่งเล่นในห้องเรียน หากิจกรรมให้ทำอย่างต่อเนื่อง การวางแผนร่วมกันกำหนดกิจกรรม มอบหมายงานส่วนรวมให้ทำให้เป็นประโยชน์

ณัฐภัสสร ผดุงกิจ และคณะ(2568) กล่าวว่า การปฏิบัติตามระเบียบ หมายถึง นักเรียนรู้และปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด เคารพ รับผิดชอบต่อกฎเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ส่งเสริมการมีสมาธิในการเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความจดจ่อและระมัดระวังในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อมรรัตน์ ปากครอง (2568) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และสามารถวางแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด หรือสถานที่สาธารณะภายในโรงเรียน นักเรียนต้องแสดงพฤติกรรมที่สุภาพและเหมาะสมต่อเพื่อน ครู และบุคลากร

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน หมายถึง กฎระเบียบที่ครอบคลุมทั้งด้านความตรงต่อเวลามารยาท การใช้ห้องเรียน และการปฏิบัติตนในชั้นเรียน เพื่อปลูกฝังวินัยและความเคารพในผู้ใหญ่ รวมทั้งมีมาตรการด้านความสะอาด ความปลอดภัย และการป้องกันสิ่งไม่เหมาะสมเข้าสู่โรงเรียน ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีระเบียบและปลอดภัย

3. ด้านการวางแผนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ

ชภาภัทร กิตติอัศโรภิน และคณะ (2568) กล่าวว่า การอ่อนน้อมถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น หมายถึง การแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการให้เกียรติ กริยาวาจา ที่สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน และรู้จักกาลเทศะและมีมารยาททางสังคม

อมรรัตน์ ปากครอง (2568) กล่าวว่า ด้านการวางแผนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ หมายถึง การมีความสามารถในการคิดไตร่ตรองและมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและภาพลักษณ์ที่เหมาะสมต่อตนเอง การรู้จักวางแผนตามกาลเทศะมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความซับซ้อนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Maruyama (2012) กล่าวว่า คุณธรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การที่แต่ละบุคคลตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีมารยาทต่อกัน รวมถึงการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างจริงใจและซื่อสัตย์ การมีมารยาทไม่เพียงแต่ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ยังช่วยสร้างบรรยากาศที่เกื้อกูล เอื้อต่อความเข้าใจ และลดความขัดแย้ง

สรุปได้ว่า การวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ หมายถึง การส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนมีมารยาทที่เหมาะสมทั้งด้านการแต่งกาย การพูดจา การทักทาย และการวางตัวในสังคม อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการแสดงออกที่สุภาพ เช่น การขอบคุณ การขอโทษ และการให้เกียรติผู้อื่น

4. ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น

ณัฐพัสร ผดุงกิจ และคณะ (2568) กล่าวว่า นักเรียนรู้จักเคารพตนเองและผู้อื่นผ่านการแต่งกายที่เหมาะสม เคารพในวัฒนธรรมของสถาบัน ส่งเสริมการปฏิบัติตามข้อกำหนดการแต่งกายด้วยความมีสมาธิและความใส่ใจ ทำให้นักเรียนตระหนักถึงการแต่งกายตรงตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสร้างความเข้าใจให้นักเรียนตระหนักถึงบทบาทการแต่งกายที่เหมาะสมเรียบร้อย ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเองและโรงเรียน ใช้วิจารณญาณในการเลือกการแต่งกาย

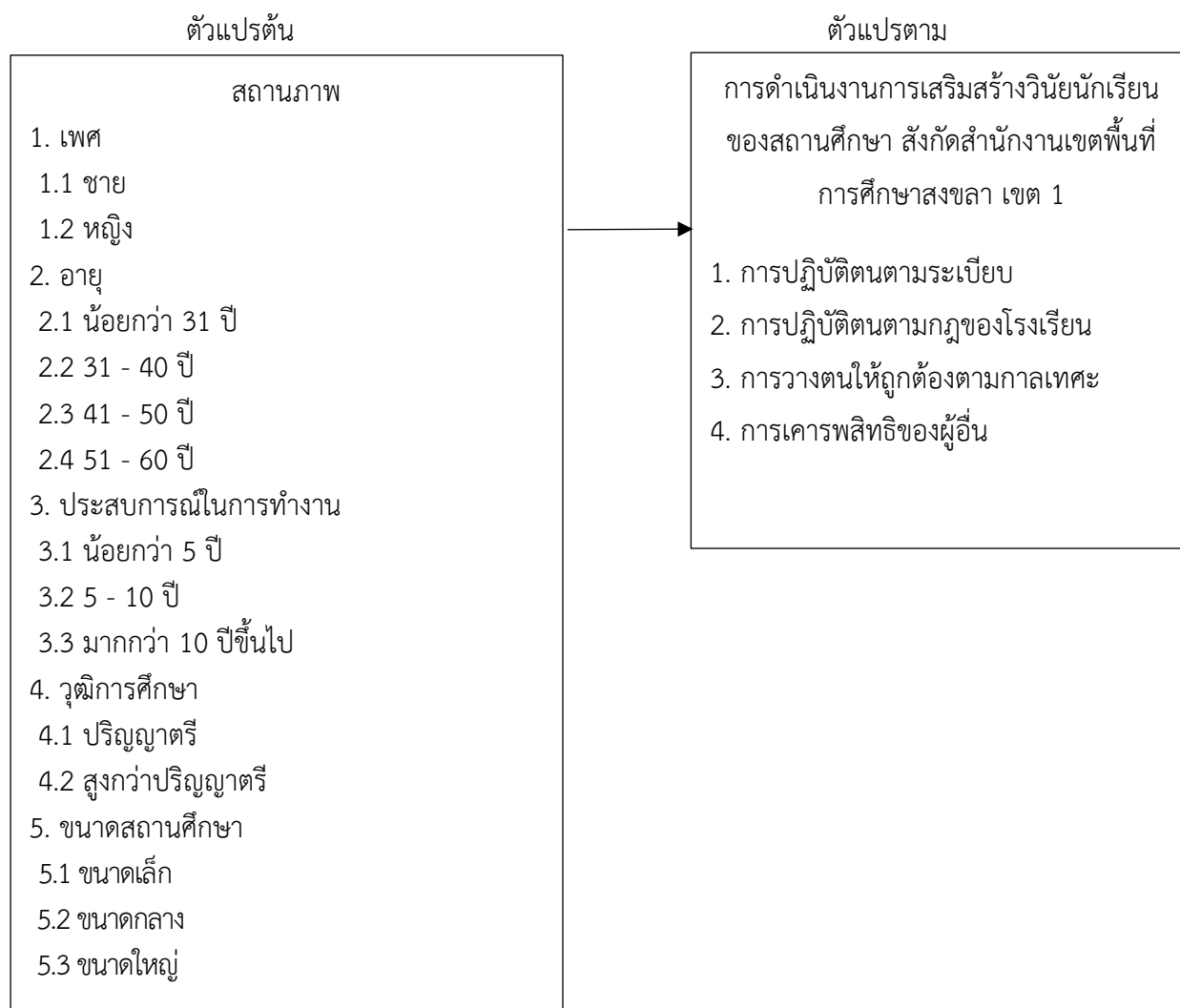
เบญจมาศ ยศเสนา และคณะ (2568) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันในสังคม บุคคลควรมีวินัย มีพฤติกรรมสุภาพ ใช้วาจาเหมาะสม และมีความจงรักภักดีต่อชาติ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ เสียสละ และอดทน มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเคารพบุคคลอื่น

อมรรัตน์ ปากครอง (2568) กล่าวว่า การสร้างความรับผิดชอบ เป็นการสร้างแบบอย่างที่ดี การส่งเสริมให้นักเรียนเผชิญปัญหาด้วยความมุ่งมั่น การตั้งเป้าหมายชัดเจน ศีลภาวนา การปลูกฝังการแก้ปัญหาด้วยความซื่อสัตย์และเคารพสิทธิของผู้อื่น จิตภาวนา ช่วยให้นักเรียนมีสมาธิและควบคุมอารมณ์ ขณะที่ปัญญาภาวนา ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และหาสาเหตุของปัญหาอย่างสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า การเคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนและครูมีวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสุภาพ เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงการรักษาความลับและไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล อีกทั้งยังวางมาตรการป้องกันการรบกวน ล้อเลียน หรือการใช้ทรัพย์สินของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต พร้อมทั้งปลูกฝังวินัยในการรอคอย การเข้าแถว และการสื่อสารอย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบคู่มือการส่งเสริมวินัยนักเรียนของสถานศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาพการศึกษา 2561 เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ 2) ด้านการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน 3) ด้านการวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ และ 4) ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,348 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 305 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับ การดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 แบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความ

ตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ และคำนวณดัชนีความตรงของข้อคำถาม (IOC) เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ค่าดัชนีมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามทดลองใช้ (Try - Out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับข้าราชการครูกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ทดลองแล้วไปหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Cronbach (1990) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .981

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน เมื่อรับแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับ การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า

4.2 ระดับความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การศึกษาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา การทดสอบที (t-test) ระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการทดสอบเอฟ (F-test) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ระหว่างตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน ของสถานศึกษา	n = 305		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1.การปฏิบัติตนตามระเบียบ	4.76	0.37	มากที่สุด
2.การปฏิบัติตนตามกฎหมายของโรงเรียน	4.75	0.39	มากที่สุด
3.การวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ	4.78	0.36	มากที่สุด
4.การเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.73	0.40	มากที่สุด
รวม	4.76	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.36) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1. การวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ($\bar{X} = 4.78$, S.D.= 0.36) การปฏิบัติตนตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.37) การปฏิบัติตนตามกฎหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.39) และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.40) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ ในภาพรวม ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรอายุในภาพรวม พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเคารพสิทธิของผู้อื่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ในภาพรวม ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงานในภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในรายด้าน

3.1 การปฏิบัติตนตามระเบียบ โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างถูกต้อง โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้และบูรณาการเรื่องวินัยในรายวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ครูและผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบ พร้อมทั้งจัดระบบติดตามและประเมินพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง

3.2 การปฏิบัติตนตามกฎของโรงเรียน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กฎระเบียบให้ชัดเจนและเข้าถึงนักเรียนทุกระดับชั้น ผ่านสื่อและช่องทางที่หลากหลาย ควบคู่กับการกำหนดระบบรางวัลและบทลงโทษที่เหมาะสม โปร่งใส และยุติธรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ นอกจากนี้ควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยนักเรียน

3.3 การวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักวางตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ผ่านกิจกรรมอบรมมารยาท การฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง และการบูรณาการในรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูควรเป็นแบบอย่างในการวางตนอย่างเหมาะสม และสร้างแรงจูงใจด้วยการเชิดชูเกียรติพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3.4 การเคารพสิทธิของผู้อื่น โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาจิตสำนึกในการเคารพผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบ ด้านการปฏิบัติตนตามกฎของโรงเรียน และด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างชัดเจน และให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยเฉพาะการวางตนให้เหมาะสมตามกาลเทศะ ซึ่งสะท้อนถึงการมีมารยาททางสังคม การรู้จักกาลเทศะ การเคารพผู้อื่น และการประพฤติตนตามวัฒนธรรมไทยอันดีงาม ทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออก ทั้งด้านกิริยา วาจา และการแต่งกาย ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง การอบรมคุณธรรมจริยธรรม และการสอดแทรกหลักวินัยในการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการประพฤติตนอย่างเหมาะสม และกำหนดระเบียบข้อบังคับไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Kohlberg (1964) กล่าวว่า การพัฒนาวินัยทาง

จริยธรรมและการเคารพสิทธิผู้อื่นเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และการฝึกฝนพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันสอดคล้องกับ จูรีรัตน์ พุ่มฉายา (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียนในสถานศึกษา พบว่า การบริหารเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับสุภาญดา เทนอิสสระ (2567) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ได้ผลดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของเพศหญิง สูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพศชาย อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานของสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านวินัยอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในด้านการจัดทำกฎระเบียบ การสื่อสารนโยบายให้ครูรับทราบอย่างทั่วถึง และการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ครูเพศหญิงและเพศชายได้รับข้อมูลและประสบการณ์การปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ภารกิจด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเป็นหน้าที่ที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติตามกรอบวิชาชีพ ทำให้เพศหญิงและเพศชายจึงมองการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับ นิสสัย ยะห์ อีสาเฮาะ (2562) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เปรมวิทย์ ทองเชื้อ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับสุภาญดา เทนอิสสระ (2567) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในช่วงอายุต่างกันมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องอาศัยทั้งประสบการณ์เชิงวิชาชีพ ความเข้าใจด้านจิตวิทยาวัยเรียน และทักษะการจัดการชั้นเรียน ครูที่มีอายุงานมากกว่ามักมีประสบการณ์ตรงและแก้ไขสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้เรียน จึงมีระดับการรับรู้หรือให้ความสำคัญในด้านนี้มากกว่า ขณะที่ครูอายุน้อยอาจยังอยู่ในช่วงเรียนรู้และพัฒนาทักษะการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน จึงมีการรับรู้และความตระหนักในด้านดังกล่าวแตกต่างออกไป ส่งผลให้ผลการวิจัยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น ถึงแม้ในภาพรวมของการดำเนินงานด้านวินัยจะไม่แตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องกับ สายพิน ทะวรรณ (2560) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมจริยธรรมด้านวินัยนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนเครือข่าย พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นนักเรียนต่อการส่งเสริมจริยธรรมด้านวินัยนักเรียนตามตัวแปรอายุ ภาพรวมและทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับ เปรมวิทย์ ทองเชื้อ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า ครู

ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจในนโยบายและแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียนที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและกิจกรรมส่งเสริมวินัยที่ครูทุกคนต้องดำเนินการตามกรอบเดียวกัน ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างด้านความคิดเห็น นอกจากนี้ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ต่างได้รับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานทางการศึกษา ส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นโดยรวมต่อการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยนักเรียนไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกับ ศุภชัย หนูกิ่ง และรัตนากาญจนพันธุ์ (2567) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สิริพร ปันตะ และชนัญพรหมศรี (2568) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้บริหาร มีระดับการส่งเสริมคุณธรรมนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และอีกทั้งยังสอดคล้องกับ ทรงพล นุ่นทองหอม และคณะ (2566) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ครูมีประสบการณ์ในการทำงานทุกช่วงอายุงานได้รับการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนที่ชัดเจนจากสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้มีแนวทางการปฏิบัติและมุมมองที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ การอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริมวินัยนักเรียน ส่งผลให้ครูทั้งที่มีประสบการณ์น้อยและมากมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของวินัยในระดับที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งครูที่มีประสบการณ์มากมักเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และแนวทางการปฏิบัติแก่ครูรุ่นใหม่ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กรอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับ พิไลลักษณ์ กาญจนวัฒน์ และคณะ (2563) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ เปรมวิทย์ ทองเชื้อ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน และอีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับ ศุภชัย หนูกิ่ง และรัตนากาญจนพันธุ์ (2567) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานและตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5. ครูที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาทุกขนาดปฏิบัติงานภายใต้นโยบายและแนวทางการส่งเสริมวินัยนักเรียนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้บริหารกำหนดมาตรการและกิจกรรมที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน อีกทั้งครูทุกโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังวินัยนักเรียนเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนไม่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับ สุภาวดี เทนอิสสระ (2567) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ สมิตรา ผลทิพย์ (2563) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงไม่สอดคล้องกับ นิสสัยมัยห์ อีสาเฮาะ (2562) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 การปฏิบัติตนตามระเบียบ จากข้อเสนอแนะพบว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างถูกต้อง โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้และบูรณาการเรื่องวินัยในรายวิชาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ครูและผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป ทัพทกิจ โสภณ เพ็ชรพวง และ นัฏจรี เจริญสุข(2563) ศึกษาเรื่อง การพัฒनावินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับ พรทิพย์ หาราชพานาตร (2565) ศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า ควรมีการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติและมีการปฏิบัติตนอย่างจริงจังและซื่อสัตย์ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานของนักเรียนในการศึกษาในทุกๆรายวิชา ยังสอดคล้องกับ ณฐกมล โพธิ์พลฤกษ์ และประจวบ ขวัญมัน (2568) ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน พบว่า แนวทางพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2 การปฏิบัติตนตามกฎของโรงเรียน จากข้อเสนอแนะพบว่าโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กฎระเบียบให้ชัดเจนและเข้าถึงนักเรียนทุกระดับชั้น ผ่านสื่อและช่องทางที่หลากหลาย ควบคู่กับการกำหนดระบบรางวัลและบทลงโทษที่เหมาะสม โปร่งใส และยุติธรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ นอกจากนี้ควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปลูกฝังวินัยนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวะรักษ์ ศรีละ (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนให้มี

ประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือด้านครอบครัว คอยให้คำแนะนำชี้แจงถึงการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ฝึกนักเรียนให้รู้จักการบังคับตนเองอย่างมีเหตุผล ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำถูกต้อง และชมเชย ยังสอดคล้องกับ อมรรรัตน์ ปากครอง (2568) ศึกษาเรื่อง แนวทางการรักษาวินัยนักเรียนตามหลักภาวนา 4 สำหรับนักเรียนโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้บริหารและครูวางระเบียบหน้าที่และปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ นักเรียนต้องมีวินัยในการเรียนรู้และเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน การแสดงความรับผิดชอบยังรวมถึงการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในการทำงานร่วมกันในกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ยังสอดคล้องกับ วลัยลักษณ์ สุชาติพิทย์ พระครูพิจิตรศุภการ และ มะลิวัลย์ โยธารักษ์ (2568) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวินัยนักเรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนบ้านห้วยมุด พบว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยมีการจัดทำกฎระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของนักเรียนในด้านต่าง ๆ โรงเรียนยังได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง

3.3 การวางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ จากข้อเสนอแนะพบว่าควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักวางตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ผ่านกิจกรรมอบรมมารยาท การฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง และการบูรณาการในรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูควรเป็นแบบอย่างในการวางตนอย่างเหมาะสม และสร้างแรงจูงใจด้วยการเชิดชูเกียรติพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ โกกิลาร์ตัน (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน พบว่า แนวทางในการพัฒนาวินัยนักเรียนใช้ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) การนิเทศติดตาม อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วลัยลักษณ์ สุชาติพิทย์ และคณะ (2568) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวินัยนักเรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนบ้านห้วยมุด พบว่า โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนตั้งเป้าหมายที่ท้าทายแต่สามารถบรรลุได้ โดยกระตุ้นให้พวกเขาประสบความสำเร็จที่เป็นไปได้ในแต่ละช่วง ซึ่งช่วยเสริมความมั่นใจโดยไม่กดดันมากเกินไป ครูใช้การชื่นชมเชิงบวกและให้คำแนะนำที่สร้างกำลังใจ ยังจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น การแสดงดนตรีไทย การพูดในที่สาธารณะ การแข่งขันกีฬา ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาความมั่นใจในตนเอง รู้สึกภูมิใจ และได้รับการยอมรับจากครูและเพื่อน ๆ

3.4 การเคารพสิทธิของผู้อื่น จากข้อเสนอแนะพบว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาจิตสำนึกในการเคารพผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ บุปผา สุกานดา (2567) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นคุณลักษณะของนักเรียนในการแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ และการปฏิบัติตนในทางที่พึงงามต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ภาครัฐในความเป็นไทย เคารพกฎหมายและกติกาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ครอบคลุมถึงการแสดงออกถึงการเป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะ มีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเอง เคารพความแตกต่างและสิทธิของบุคคลอื่นและรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับ วลัยลักษณ์ สุชาติพิทย์ และคณะ (2568) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวินัยนักเรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนบ้านห้วย พบว่า โรงเรียนมุ่งเน้นการปลูกฝังความอดทนให้นักเรียนผ่านกิจกรรมหลากหลาย ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน โดยใช้วิธีการฝึกอย่างต่อเนื่อง

และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณลักษณะนี้ กิจกรรมในโรงเรียน และสนับสนุนด้วยคำชมเชยเพื่อเสริมแรงจูงใจในเชิงบวก โดยผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความอดทนของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนานักเรียนด้านวินัยอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันปลูกฝังวินัยให้นักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงประถมศึกษา

1.2 ครูผู้สอนควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการเรื่อง “วินัยและการเคารพสิทธิผู้อื่น” เข้าในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้และนำไปปฏิบัติได้จริง

1.3 จากผลการประมวลข้อเสนอแนะ พบว่า ควรให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังมารยาทและการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมอบรมฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกันอย่างเหมาะสมและบูรณาการรายวิชาปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำข้อมูลไปใช้วางแผนส่งเสริม สนับสนุน แลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัด เพื่อยกระดับคุณภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียน และจัดอบรม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ครูในแต่ละโรงเรียนร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางและประสบการณ์ในการส่งเสริมวินัยนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเอกภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

2.2 การศึกษาสภาพจริงและปัญหาในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กระทรวงศึกษาธิการ.

<https://neqmap.bangkok.unesco.org/wp-content/uploads/2019/06/Basic-Education-CoreCurriculum.pdf>

จุฑาทิพย์ วิศิษฐ์พลชัย, และคณะ. (2567). พฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสุเหร่าลำแขก. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(3), 408–419.

จรัสรัตน์ ภูมิฉายา. (2560). *แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)*.

- ชนาธิป ทัพพกิจ, โสภณ เพ็ชรพวง, & นัญจรี เจริญสุข. (2563). การพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- ชภาภทร กิตติอัครโณคิน, เสกสรรค์ ทองคำบรรจง, & วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์. (2568). การตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดจิตแห่งความเคารพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออก. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 20(2), 41–53.
- ณัฐกมล ภพฤกษ์, & ประชบ ขวัญมั่น. (2568). แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. *วารสารสังคมพัฒนศาสตร์*, 8(2), 40–52.
- ณัฐปภัสร์ ผดุงกิจ, และคณะ. (2568). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยของนักเรียนตามหลักไตรสิกขา โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจิก สังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 12(1), 144–157.
- ทรงพล นุ่นทองหอม, สรรเสริญ หุ่นแสน, & กัญญาร เอี่ยมพญา. (2568). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการศรีปทุมชลบุรี*, 21(2), 13–27.
- นิสสัยมัยห์ อีสานเฮาะ. (2562). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดน (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- บุปผา สุคันธา. (2567). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. *วารสารวิชาการและวิจัยสหวิทยาการ*, 4(6), 847–862.
- เบญจมาศ ยศเสนา, เนตรนภา เขี้ยวแก้ว, & เบญจวรรณ ยศเสนา. (2568). กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 8(3), 305–320.
- เปรมวิทย์ ทองเชื้อ, อินกร เชี่ยวพงษ์, & พลณศัน พิธิพิทักษ์. (2564). ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- พรทิพย์ โกกิลรัตน์. (2561). การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- พรทิพย์ หารษาพนาทร. (2565). แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 4(3), 120–121.
- พิไลลักษณ์ กาญจนวัฒน์, และคณะ. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี*, 5(2), 295–310.
- ยาใจ เดชขันธุ์, และคณะ. (2556). ปัจจัยพุทธะดับที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 36(2), 94–170.

- วลัยลักษณ์ สุขาทิพย์ พระครูพิจิตรศุภการ และ มะลิวัลย์ โยธารักษ์ (2568). การพัฒนานิยน์นักเรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนบ้านห้วยมุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารการจัดการองค์กรและการพัฒนาสังคม*, 5(1), 205–218.
- ศรชัย เกษมสุข. (2564). *การพัฒนาแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบางเลนวิทยา (การศึกษาค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยคริสเตียน)*.
- ศิวะ รัชศรีศาลา. (2561). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัยนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 15(69), 130–140.
- ศุภชัย หนูกิ่ง, & รัตนา กาญจนพันธ์. (2567). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 11(2), 111–124.
- สตัยา ไชยเชษฐ. (2564). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร)*.
- สายพิน ทวรรณ. (2560). *การส่งเสริมวินัยเชิงคุณธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาในเครือข่ายสถานศึกษาที่ 57 สังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2568*. https://drive.google.com/file/d/1eYcMz0tPnSMxzQcRC55UrArbQCv_W8ps/view
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)*. <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p12/plan12.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สิริพร ปันตะ, & ชณัฐ พรหมศรี. (2568). การส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอิสลามจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระสังฆวิทยากร*, 8(3), 384–398.
- สุกาญดา เทนอิสสระ. (2567). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. *วารสารโพธิศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(2), 21–32.
- สุภาพร ขยันเยี่ยม. (2561). *การพัฒนาแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านน้ำคุ่นโนนพางม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี (การศึกษาค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)*.
- สมิตรา ผลทิพย์. (2564). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจริยธรรมในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานครตอนเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี)*.

- โสมวลี ชยามฤต. (2563). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐและเอกชน. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(1), 38–50.
- อมรรัตน์ ปากครอง . (2568). แนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามหลักสติปัญญา 4 ของนักเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ กลุ่มที่ 4 จังหวัดปทุมธานี. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, 30(1), 106–123.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- Kohlberg, L. (1964). Development of moral character and moral ideology. In M. L. Hoffman & L. W. Hoffman (Eds.), *Review of child development research* (Vol. 1, pp. 383–431).
<https://www.scrip.org/reference/referencespapers?referenceid=1178158>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Maruyama, H. (2012). *Basics of structural equation modeling* (2nd ed.). Guilford Press.